

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาความต้องการพัฒนาตนเองของบุคลากรเทศบาลตำบล ในเขตอำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ ซึ่งผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ความมุ่งหมายของการวิจัย
2. วิธีดำเนินการวิจัย
3. สรุปผลการวิจัย
4. อภิปรายผล
5. ข้อเสนอแนะ
 - 5.1 ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้
 - 5.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความต้องการพัฒนาตนเองของบุคลากรเทศบาลตำบล ในเขตอำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์
2. เพื่อศึกษาความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความต้องการพัฒนาตนเองของบุคลากรเทศบาลตำบล แล้วนำเสนอต่อหน่วยงานที่รับผิดชอบ เพื่อนำไปกำหนดนโยบายและวางแผนการพัฒนาการพัฒนาบุคลากรด้านการพัฒนาตนเองให้ดียิ่งขึ้น

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
 - 2.1 ประชากร ได้แก่ บุคลากรของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอประโคนชัย ได้แก่ พนักงานเทศบาล ลูกจ้างประจำ และพนักงานจ้าง มี 4 เทศบาล ดังนี้ เทศบาลตำบลประโคนชัย

จำนวน 108 คน เทศบาลตำบลโคกม้า จำนวน 69 คน เทศบาลตำบลแสงโตน จำนวน 40 คน และ เทศบาลตำบลเขาคอก จำนวน 38 คน รวมบุคลากรทั้งสิ้น 255 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้สุ่มจากประชากร โดยการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตาม ตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan ; อ้างถึงใน ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์. 2555 : 148-149) ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 155 คน แล้วทำการสุ่มกระจายไปตามเทศบาล ต่างๆ ตามสัดส่วน ด้วยวิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยการจับฉลาก

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เครื่องมือในการวิจัยเป็นแบบสอบถามซึ่ง ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเอง โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษาให้คำแนะนำในการพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แล้ว นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับบุคลากรของเทศบาลเมืองชุมเห็ด จำนวน 30 คน ซึ่งมีลักษณะ คล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่าง เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) เท่ากับ 0.9553 จึงผ่านเกณฑ์และนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยต่อไป

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยขอความร่วมมือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย ราชภัฏบุรีรัมย์ เพื่อขอหนังสือแนะนำตัวผู้วิจัย ถึงนายกเทศมนตรีของเทศบาลตำบลทั้ง 4 แห่ง คือ เทศบาลตำบลประโคนชัย เทศบาลตำบลโคกม้า เทศบาลตำบลแสงโตนและเทศบาลตำบลเขาคอก เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการ แจกแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นบุคลากรของแต่ละเทศบาลด้วยตนเอง จำนวน 155 ฉบับ แล้วเก็บแบบสอบถามกลับคืนมาได้ จำนวน 155 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลประมวลผล ด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ดังนี้

4.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามวิเคราะห์ด้วยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ แล้วนำเสนอข้อมูลเป็นตาราง แสดงจำนวนและร้อยละ

4.2 ความต้องการพัฒนาตนเองของบุคลากรเทศบาลตำบล ในเขตอำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ วิเคราะห์ด้วยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เสนอข้อมูลเป็นตารางประกอบความเรียง

3. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะให้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา

สรุปผลการวิจัย

จากการวิจัยเพื่อศึกษาความต้องการพัฒนาตนเองของบุคลากรเทศบาลตำบล ในเขตอำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัย ดังนี้

ความต้องการพัฒนาตนเองของบุคลากรเทศบาลตำบล ในเขตอำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก เช่นกัน โดยเรียงลำดับจากด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงไปหาลำดับได้ดังนี้ ด้านการศึกษาต่อ ด้านการฝึกอบรม และด้านการพัฒนาตนเอง ตามลำดับ สำหรับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ ที่มีจำนวนมากที่สุด คือ ควรมีการจัดสรรงบประมาณในด้านการศึกษาต่อไป เพื่อเปิดโอกาสให้บุคลากรได้เรียนรู้ และนำมาซึ่งการพัฒนาตนเอง รองลงมา คือ ควรมีการส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรอย่างจริงจัง และควรจัดฝึกอบรมให้ครอบคลุมทุกๆ ตำแหน่ง และสามารถนำไปปฏิบัติได้ ตามลำดับ

การอภิปรายผล

จากผลการวิจัยเรื่องความต้องการพัฒนาตนเองของบุคลากรเทศบาลตำบล ในเขตอำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ สามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. ผลการวิจัยพบว่า ความต้องการพัฒนาตนเองของบุคลากรเทศบาลตำบล ในเขตอำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ ทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการศึกษาต่อ ด้านการฝึกอบรม และด้านการพัฒนาตนเอง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งผลการศึกษาที่ออกมาเป็นเช่นนี้ แสดงให้เห็นว่าบุคลากรเทศบาลตำบล ในเขตอำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ ได้เล็งเห็นถึงความจำเป็นในการพัฒนาตนเองและมีความต้องการที่จะพัฒนาตนเองให้มีความรู้ ความสามารถ และทักษะในการปฏิบัติงานเพิ่มขึ้น เพื่อเพิ่มขีดความสามารถของตนเองให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก ปัจจุบัน หากผู้บริหารส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการพัฒนาบุคลากรอย่างจริงจังและต่อเนื่อง มีการกำหนดนโยบายและวางแผนในการพัฒนาบุคลากรอย่างเหมาะสม ตรงตามความต้องการของบุคลากรก็จะส่งผลให้เกิดความพึงพอใจในงาน และส่งผลให้การบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลประโคนชัย และตามวิสัยทัศน์และพันธกิจขององค์การ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พงณา วรรณเสรี (2546 : 46-47) ได้ศึกษาความต้องการพัฒนาบุคลากรของข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัดตาก เพื่อศึกษาระดับความต้องการพัฒนาในภาพรวม พบว่า ข้าราชการมีความต้องการพัฒนาโดยภาพรวมมากทุกด้าน

2. เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

2.1 จากผลการวิจัย ด้านการศึกษาต่อ พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ เนื่องจากบุคลากรเทศบาลตำบล ในเขตอำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ ต้องการพัฒนาตนเองให้

ทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นทั้งภายในและภายนอกองค์กร อีกทั้งต้องการความเจริญก้าวหน้า ในหน้าที่การงาน จึงทำให้บุคลากรต้องมีการพัฒนาตนเองอยู่ตลอดเวลาโดยการศึกษาหาความรู้ ทั้ง จากสถาบันการศึกษาต่างๆ การศึกษาเองตามที่สนใจ เพื่อจะได้นำความรู้ ความสามารถ และทักษะ ต่างๆ ที่ได้มาเพื่อพัฒนาตนเอง และพัฒนางานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ งานวิจัยของ ภิญญา บวรสมภพ (2550 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความต้องการในการพัฒนาตนเอง ของบุคลากรท้องถิ่น ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี 3 ด้าน คือ ด้านการศึกษาต่อ ด้านการ ฝึกอบรม และด้านการเรียนรู้ด้วยตนเอง ผลการวิจัยพบว่า บุคลากรท้องถิ่น ในอำเภอเมือง จังหวัด ปัตตานี มีความต้องการพัฒนาตนเอง โดยภาพรวมและด้านการศึกษาคืออยู่ในระดับมาก

2.2 จากผลการวิจัย ด้านการฝึกอบรม พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ เนื่องจากบุคลากรเทศบาลตำบล ในเขตอำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ ต้องการพัฒนาศักยภาพ ของตนเอง และเพิ่มขีดความสามารถในการปฏิบัติงาน โดยการฝึกอบรมในหลักสูตรต่างๆ เพราะ เห็นว่าการเรียนรู้ของบุคลากรเป็นสิ่งสำคัญเพื่อเตรียมการปรับองค์กรในสภาวะการณ์ปัจจุบันให้ สามารถทำงานควบคู่กับเทคโนโลยีที่ล้ำสมัยได้อย่างมีประสิทธิภาพ และทำให้ประสิทธิผลของงาน เป็นที่พึงพอใจ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อรุณญา บุญยงค์ (2546 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความ ต้องการพัฒนาตนเองของบุคลากรด้านการศึกษา : ศึกษากรณีของเทศบาลตำบลแหลมฉบัง จังหวัด ชลบุรี ผลการวิจัยพบว่า ครู-อาจารย์ ของ โรงเรียนในสังกัดเทศบาลตำบลแหลมฉบัง จังหวัดชลบุรี โดยภาพรวมและด้านการฝึกอบรมอยู่ในระดับมาก

2.3 จากผลการวิจัย ด้านการพัฒนาตนเอง พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ เนื่องจากบุคลากรเทศบาลตำบล ในเขตอำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ ได้ตระหนักถึง ความสำคัญของยุค โลกาภิวัตน์ที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว มีความเจริญก้าวหน้าทางด้าน เทคโนโลยีการสื่อสารและสารสนเทศ ทำให้ข้อมูลข่าวสารและความรู้ต่างๆ กระจายออกไปอย่าง กว้างขวางและรวดเร็ว เข้าสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ เพราะปัจจุบันเทคโนโลยีเข้ามามีบทบาทสำคัญใน การทำงานแทบทุกขั้นตอน จำเป็นอย่างยิ่งที่บุคลากรต้องเรียนรู้ด้านการพัฒนาตนเองให้ทันกับ สถานการณ์ปัจจุบัน บุคลากรสามารถพัฒนาตนเองได้หลายวิธี ไม่ว่าจะเป็นการเรียนรู้จาก ผู้เชี่ยวชาญ หรือเรียนรู้ด้วยตนเอง ซึ่งปัจจุบันการเรียนรู้ด้วยตนเองสามารถทำได้สะดวกที่สุด สามารถเรียนรู้ได้ตลอดเวลา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุภาภรณ์ จะนันท์ (2553 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความต้องการพัฒนาตนเองของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ ผลการวิจัยพบว่า ความต้องการในการพัฒนาตนเองของบุคลากรองค์การบริหาร ส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ โดยภาพรวมและด้านการพัฒนาตนเองอยู่ในระดับมาก

3. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ ที่มีจำนวนมากที่สุด คือ ควรมีการจัดสรรงบประมาณในด้านการศึกษาต่อไป เพื่อเปิดโอกาสให้บุคลากรได้ได้เรียนรู้ และนำมาซึ่งการพัฒนาตนเอง ทั้งนี้เพราะบุคลากรเล็งเห็นถึงความสำคัญของการศึกษา เพราะการศึกษาถือเป็นปัจจัยพื้นฐานที่สามารถนำไปต่อยอดทางด้านความรู้ ความสามารถ ทักษะ รวมถึงความคิดและวิธีการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพ แต่เนื่องจากสถานการณ์ปัจจุบันมีการชะลอเรื่องการจัดสรรงบประมาณเพื่อการศึกษาต่อของบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไว้ ทำให้บุคลากรขาดโอกาสที่จะได้รับการศึกษาเพื่อนำมาพัฒนาตนเอง และงานในหน้าที่ด้วย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ หฤษฎ์ เพ็ชรกล้า (2553 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาสถานภาพการปฏิบัติงานและแนวทางการพัฒนาตนเองของบุคลากรเทศบาลตำบลพนมทวน อำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาบุคลากร พบว่า ในด้านวิธีการพัฒนาตนเอง บุคลากรมีความกระตือรือร้นที่จะพัฒนาตนเองในทุกด้าน และมีความต้องการให้หน่วยงานส่งเสริมและสนับสนุนงบประมาณให้มากขึ้น ประสงค์เข้ารับการศึกษาอบรมตามหลักสูตรต่างๆ ตามที่หน่วยงานอื่นจัด ประสงค์ศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น โดยจัดสรรทุนการศึกษาให้มากขึ้น ให้มีโอกาสได้ศึกษาดูงานเพื่อนำความรู้และแบบอย่างที่ดีมาปฏิบัติจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีชื่อเสียงและเป็นที่ยอมรับ โดยทั่วไป พร้อมต้องการให้จัดหาระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานทุกสายงานให้เป็นปัจจุบัน รวมไปถึงในทีเดียวกัน ส่วนแหล่งที่ได้ค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมส่วนใหญ่มาจากบุคคลที่มีความรู้เพิ่มเติมส่วนใหญ่มาจากบุคคลที่มีความรู้หรือมีประสบการณ์ในการทำงาน

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สรุปประเด็นความต้องการพัฒนาตนเองของบุคลากรเทศบาลตำบล ในเขตอำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนา นำไปปรับปรุงแก้ไขให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น ดังต่อไปนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 จากผลการวิจัย พบว่า ความต้องการพัฒนาตนเองของบุคลากรเทศบาลตำบล ในเขตอำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการศึกษาต่อ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะบุคลากรต้องการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมให้แก่ตนเอง ศึกษาในด้านที่ตนเองสนใจ เพื่อนำมาปรับใช้ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับตำแหน่งหน้าที่ที่ตนเองรับผิดชอบ และสามารถนำวุฒิการศึกษาประกอบการเลื่อนตำแหน่งและความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน ทั้งนี้องค์กรควรส่งเสริมให้บุคลากรเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง เพื่อพัฒนาตนเอง รวมถึงงานที่เกี่ยวข้องกับหน้าที่ ในส่วนของส่วนกลางควรมีนโยบายส่งเสริมการศึกษาของบุคลากร โดยจัดสรรทุนการศึกษาให้ในแต่ละองค์กรเพื่อให้บุคลากรมี

ความรู้ ความสามารถเพิ่มขึ้น อันจะส่งผลให้การบริหารงานของเทศบาลตำบลแต่ละแห่งสามารถขับเคลื่อนภารกิจตามอำนาจหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

1.2 จากผลการวิจัย พบว่า ความต้องการพัฒนาตนเองของบุคลากรเทศบาลตำบล ในเขตอำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ ที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการพัฒนาตนเอง ดังนั้น เทศบาลตำบลทั้ง 4 แห่ง ควรมีการส่งเสริม สนับสนุน ให้บุคลากรมีการเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยมีการการจัดบริเวณสำหรับการใช้ห้องสารสนเทศเพื่อการศึกษา และค้นคว้าข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสายงานแต่ละประเภท มีการจัดหาสื่อต่างๆ เช่น โทรทัศน์ วิทยุ หนังสือพิมพ์ หนังสือที่ให้ความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติงาน กฎ ระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ และระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ให้บุคลากรศึกษาค้นคว้าเรียนรู้ด้วยตนเอง เพื่อเปิด โอกาสให้บุคลากรในเทศบาลตำบลมีการแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดเห็นข้อมูลข่าวสารต่างๆ ทางวิชาการที่มีการเปลี่ยนแปลงตามสถานการณ์ปัจจุบัน และข้อมูลข่าวสารมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา

1.3 ผลการวิจัยจากคำถามปลายเปิด ที่พบมากที่สุด คือ ควรมีการจัดสรรงบประมาณในด้านการศึกษาต่อไป เพื่อเปิด โอกาสให้บุคลากร ได้เรียนรู้ และนำมาซึ่งการพัฒนาตนเอง ทั้งนี้เพราะอาจเกี่ยวเนื่องจากช่วงนี้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่ง ได้รับคำสั่งให้ชะลอเรื่องทุนการศึกษาของบุคลากรไว้ก่อน จึงทำให้บุคลากรไม่ได้รับ โอกาสในด้านนี้ ดังนั้นเทศบาลแต่ละแห่งควรดำเนินการดังนี้ ควรเปิด โอกาสและให้โอกาสด้านเวลาแก่บุคลากรที่สนใจอยากจะศึกษาต่ออย่างเต็มที่ เพราะสถานศึกษาแต่ละแห่งมีวัน เวลา ในการเข้าเรียนแตกต่างกัน อาจมีผลกระทบกับเวลาในการทำงานบ้าง ผู้บริหารเทศบาลแต่ละแห่งจึงควรยืดหยุ่นให้บุคลากรในด้านเวลาการทำงาน และพร้อมสนับสนุนให้บุคลากร ได้ศึกษาต่อเพื่อการพัฒนางานและพัฒนาตนเองด้วย

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความต้องการในการพัฒนาตนเองของบุคลากรเทศบาลตำบล ในเขตอำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์

2.2 ควรมีการศึกษารูปแบบ และการใช้สื่อที่มีความทันสมัย เหมาะสมกับการเรียนรู้ เพื่อใช้ในการพัฒนาตนเองของบุคลากรเทศบาลตำบล ในเขตอำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์

2.3 ควรมีการศึกษาค้นคว้าความต้องการในการพัฒนาตนเองของบุคลากรเทศบาลตำบล ในเขตอำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ ทั้งฝ่ายปฏิบัติและฝ่ายบริหาร ควบคู่กันไปด้วย เพื่อเป็นการพัฒนาไปพร้อมๆ กัน อย่างเป็นระบบ